

[P. N. Petersen (Røjlø).]

i Danmarks undergrund var afhængig af, at der i hvert fald kunne findes salt. Da denne mulighed synes udtømt, køber han et stykke salt ovre i Odense, presser det ind i boret, der drives ned i jorden og trækkes op igen, og viser saltstykket fra Odense frem. Se, hvis Oehlenschläger havde levet, ville han formentlig have skrevet: en sagte torden dunderer, hele Norden undrer. Følgerne af denne bedrift var så vidtrækkende, at statsministeriet gav den smarte amerikaner eneretsbevilling til udnyttelse af Danmarks undergrund i samfulde 50 år. Bevæbnet med denne eneretsbevilling solgte han hurtigst muligt sit selskabs aktier til et amerikansk olieselskab. Hvis hele denne affære kun drejede sig om, at det ene amerikanske selskab drejede det andet en knap, kunne vi her i Danmark tage det forholdsvis let, men sådan forholder det sig jo slet ikke, og den rolle, som Danmark har spillet i dette drama, har ikke virket særlig imponerende.

Det var derfor såre forstandigt, at ministeriet nedsatte et sagkyndigt udvalg til at undersøge alle de forhold, der står i forbindelse med denne celebre sag.

Som det fremgår af bemærkningerne til det foreliggende lovforslag, har udvalget nu afsluttet den første del af sit arbejde og er nået til den opfattelse, at mr. Ravlin har begået et bedrageri overfor den danske stat, idet det anses for bevist, at det påståede saltfund ikke stammede fra Harte. Når dette ikke er tilfældet, er alle forudsætninger for eneretsbevillingen bristet, og den danske stat må derfor være stillet frit. Tilbage bliver ordningen med det amerikanske olieselskab, som købte koncessionen under forudsætninger, der ikke eksisterer, og som har ofret betydelige summer på en forsåt undersøgelse. Jeg deler den højtærede ministers opfattelse af det ønskelige i, at der træffes en nyordning, der må kunne tilfredsstille både den danske stat og det amerikanske olieselskab.

Med disse bemærkninger skal jeg på mit partis vegne anbefale det foreliggende lovforslag.

Chr. Nielsen: Helt overraskende virker det vel ikke, når vi nu er stillet overfor den opsigtsvækkende svindel, som en amerikaner har udført. Det er jo sådan set noget, der har ligget i luften gennem adskillige år. Det er altså kun disse rygter om saltfundet i Harte, der nu endelig bliver bekræftet. Forsåvidt kan vi være tilfredse med, at man nu er nået dertil, at man har kon-

stateret det falsum, som har fundet sted; men de undersøgelser, som hidtil jo hovedsagelig kun har drejet sig om den rent tekniske side af sagen, mener jeg må fortsættes, idet man må indrømme, at her er det ikke tilstrækkeligt, at man pålægger denne mr. Ravlin hele ansvaret for svindelen. For at denne fantastisk svindel har kunnet finde sted, må der ganske givet være begået så grove embedsforsømmelser i det danske statsapparat, at det må være naturligt, at man fortsætter undersøgelserne for at få konstateret, hvilke danske personer der må tillægges et ansvar i denne sag. Da vi ikke har forstået på den højtærede minister, at han er tilbøjelig til at indse det rigtige i dette synspunkt, har mit parti i det andet høje ting — og jeg vil gøre det samme her — taget den stilling, at så har vi ingen interesse i fortsat at give støtte til denne undergrundslov. Undergrundsloven og svindelen ved Harte hænger så nøje sammen, at hvis vi ikke får en virkelig til bunds gående undersøgelse, er det sådan set en lovgivning om et falsum, som vi kommer til at køre videre på.

Ministeren for offentlige arbejder (Carl Petersen): Jeg takker de ærede ordførere for tilslutningen. Jeg har ingen bemærkninger at gøre undtagen til den sidste taler, det ærede medlem hr. Chr. Nielsen. Den tale, han holdt, var jo helt på linie med det, det ærede medlems partifælle i folketinget fremførte. Jeg har blot ikke rigtigt kunnet få fat i, hverken i det andet høje ting eller her, hvad det er, man mener med, at embedsmændene har svigtet, og at der skal en undersøgelse til overfor dem.

Det er en kendsgerning, at der er vedtaget en lov i den danske rigsdag i 1932 på normal måde, og det skulle være gået mærkeligt til, hvis dette lovgivningsarbejde havde afvejet så meget fra det normale, at der ikke har været nedsat et udvalg, hvor man har kunnet tilkalde den minister, der havde med sagen at gøre, og bede om alle de oplysninger, der kunne gives i så henseende. Det har da også været tilfældet ved den lejlighed, og man kan læse den debat i rigsdagstidende, hvorunder daværende statsminister Stauning har svaret på de ting, der blev fremført. Man siger nu, at der burde have været handlet anderledes, og jeg indrømmer, at der er meget, der kunne have været anderledes, men det er altid lettere at erkende dette bagefter end på et tidspunkt, da det hele er i støbeskeen, og man ved jo, at det er meget svært i alle livets forhold at værges sig mod uærlige personer. Dertil kommer, at